

Daxili Qoşunların üzərinə çox böyük vəzifələr düşür və bunlar uğurla yerinə yetirilir.

İlham ƏLİYEV

ƏSGƏR

Azərbaycan Respublikası DİN Daxili Qoşunlarının HƏRBİ VƏTƏNPƏRVƏRLİK qəzeti

“ORDUMUZUN DÖYÜŞ QABİLİYYƏTİ YÜKSƏK SƏVİYYƏDƏDİR”

İlham Əliyev, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Azərbaycan 2014-cü ili də böyük uğurlarla başa vuracaqdır

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin çıxışlarından:

- Ən sevindirici hal ondan ibarətdir ki, - mən bunu sevinc hissi ilə qeyd edirəm, - son illər ərzində qeyri-neft sektorümüz uğurla artır və qeyri-neft sektorümüzda inkişaf 7 faiz səviyyəsinə dədir.

İnflasiya Azərbaycanda nəinki birrəqəmlidir, hətta 1,6 faiz təşkil edir. Bu, çox gözəl göstəricidir. Xüsusilə nezəre alsaq ki, ölkəmizə bu qədər həm daxili, həm xarici investisiyalar qoyulur, maaşlar, pensiyalar ildən-ildə qaldırılır, sovet vaxtından qalmış əmanetlər kompensasiya şəklində, MDB-dən böyük əmsalla, ən qısa müddət ərzində insanlara qaytarılmışdır.

Əhalinin pul gəlirləri isə 4,7 faiz artıb, yəni, inflasiyanı 3 dəfə üstələyir. İstanilən ölkə üçün bu, ən arzu olunan balansdır.

Ölkəmizin maliyyə vəziyyəti çox sabitdir. Mən dəfələrlə demisəm, bizim iqtisadi və maliyyə vəziyyətimiz müstə-qilliyimizi şərtləndirən əsas amillərdən biridir. Azərbaycan böyük maliyyə resurslarına malikdir. Bu resursları biz özümüz yaratmışq, bizi heç kim kömək etməmişdir. Azərbaycan xalqının istədiyi və düşünlülmüş siyaset nəticəsində bunu əldə etmişik.

Bu gün dünya miqyasında adam-başına düşən valyuta ehtiyatlarına görə, hesab edirəm ki, Azərbaycan aparıcı, yəni, ən qabaqcıl yerlərdə

dir. Bizim 54 milyarddan çox valyuta ehtiyatımız vardır. Bu da bize inam, əminlik verir, imkan verir ki, bundan sonra da böyük infrastruktur və sosial layihərimizi icra edək.

Orta əməkhaqqı artıb, indi 440 mənat və ya 560 dollar təşkil edir. Əmin ki, daha da artacaqdır.

Sosial infrastruktur layihələri icra edilir. Səksəndən çox təhsil müəssisəsi, qırxdan çox sahiyyə ocağı təmir olunur, tikilir. Yəni, bu da sosial sahəye ayrılan vəsaitin, diqqətin hesabına olan məsələlərdər.

Azərbaycan heç vaxt öz enerji resurslarından başqa məqsədlər üçün istifadə etməmişdir. Bizim bu sahədəki fəlsəfəmiz və yanaşmamız ondan ibarətdir.

Orduburquluğu prosesi uğurla gedir, orduda islahatlar dərinleşir, nizam-intizam artır. Ordumuzun döyüş qabiliyyəti yüksək səviyyədədir, gündən-güne artır. Orduburqunda və bu yaxınlarda cəbhə bölgəsində keçirilmiş təlimlər həm praktik nöqtəyi-nəzərdən, eyni zamanda, gücümüzü nümayiş etdirmək nöqtəyi-nəzərindən çox böyük əhəmiyyət malik məsələlərdir.

Azərbaycan heç vaxt öz enerji resurslarından başqa məqsədlər üçün istifadə etməmişdir. Bizim bu sahədəki fəlsəfəmiz və yanaşmamız ondan ibarətdir.

rətdir ki, enerji resursları əməkdaşlığı dərinləşdirməlidir, birlili möhkəməndirməlidir və əlbəttə ki, biz bu siyaseti apararaq öz milli maraqlarımızı təmin edirik. Bu gün həm bölgəde, həm dünyada bizim maraqlarımız təmin edilir.

Növbəti illerde TANAP layihəsinin icrası ilə bağlı Azərbaycanda on mülklər yenidən iş yeri açılacaqdır. Azərbaycan şirkətləri bu layihələrdə iştirak edəcəklər. Son vaxtlar imzalanan kontraktlar üzrə tenderlərdə Azərbaycan şirkətləri ya birbaşa, ya da xarici şirkətlərlə birlikdə qalib gəlmışlar və bir neçə milyard dollar həcmində kontraktların icrası da Azərbaycan şirkətlərinə həvələ edilmişdir. Bu da dövlətin özəl sektora göstərdiyi diqqət və qayğıdır.

Ölkədə çox gözəl ab-hava vardır. Çox gözəl içtimai-siyasi vəziyyət müşahidə olunur. Sabitlik tam şəkildə təmin edilir. Sabitliyin qaranti Azərbaycan xalqıdır və gördüyüümüz işlərdir. Azərbaycan xalqının rafahı, cəmiyyətdə berqərər olan ədalət, o cümlədən sosial ədalət və xoşgəlməz hallara mübarizə bu müsbət meyilli dərəcədən gücləndirir.

Əminlik ki, ilin sonuna qədr qarşımızda duran bütün məsələlər öz həllini tapacaqdır və Azərbaycan 2014-cü il də böyük uğurlarla başa vuracaqdır.

Koşagəlməz hallara qarşı mübarizə davam edir. Bu, daim diqqət mərkəzindən olan məsələdir. Korrupsiyaya, rüşvətxorluğa qarşı mübarizə gözlə nəticələr verir. Bunu shahidə görür, təqdirlə qarşılıyır. Beynəlxalq qurumlar da bunu qeyd edirlər. Hesab edirəm ki, biz bu

sahadə köklü dəyişikliklərə nail ola bilmişik.

O ki qaldı “ASAN xidmet”in fəaliyətindən, hesab edirəm ki, biz avtobusların sayını artırıralıyıq. İndi cəmi iki avtobus vardır. Biz onların sayını 10-a çatdırıralıyıq. Ona görə, Maliyyə Nazirliyi məsələyə baxsun və təklif versin. Qısa müddət ərzində 10 avtobus daima hərəkətdə olmalıdır ki, insanlar razi qalsınlar.

Biz “Avro” standartına keçmişik. “Avro” standartından aşağı səviyyədə olan avtomobillər artıq Azərbaycana idxlə edilmir. Bu da böyük dərəcədə müsbət təsir göstərəcəkdir. Çünkü havanı çirkənləndirən əsas amil avtomobillərdir. Həmçinin neftiyarma zavodumuzda yenidənqurma işləri nəzərdə tutulur. Artıq layihə teqdim edilib. Mən hələ ki, bu barede geniş danişmaq istəmirəm. Bəlkə də, biz bunu ayrıca müzakirə edəcəyik. Ancaq bizim zavodumuzda en azı “Avro-5” benzinin istehsalı nəzərdə tutulur və vaxt qoymuşam ki, biz bu məsələni üç il ərzində həll etməliyik.

Bibiheybət buxtasının evvelki göründürülərinə nəzər salsaq görərik ki, biz nə dərəcədə böyük işlər görmüşük. İndi orada ağaclar ekilib, park salınub. O, böyük bir fəlakət zonası idi. Ceyms Bond haqqında filmi orada çəkmisdilər. Təqribən on il bundan əvvəl böyük bir fəlakət zonası kimi çəkmisdilər. Bibiheybətin o filmdəki və indiki vəziyyətine baxmaq olar. İndi biz orada incəsənet, idman şəhərcilikləri salırxı. Avropa Oyunlarına hazırlıq məqsədi ilə orada böyük Su idmanı Sarayı və açıq meydançalar tikilir. Büyyük hovuzlar, istirahət zonası, idman meydançaları olacaqdır. Oyunlardan sonra isə onlardan vətəndaşlar da istifadə edəcəklər.

Ölkəmiz inamlı, dinamik şəkildə inkişaf edir. Ölkə iqtisadiyyatı dayanıqlıdır.

JANDARM QÜVVƏLƏRİNİN ZABİTLƏRİ “FƏXRİ FƏRMAN”LA TƏLTİF OLUNMUŞDUR

Daxili Qoşunlarda xidməti ezamiyyətdə olan daha bir müəllim heyətinin fəaliyyət müddəti başa çatmışdır

İyul ayının 18-də Türkiye Respublikasının Jandarm Qüvvələrinin Daxili Qoşunlarda xidməti ezamiyyətdə olan daha bir heyətinin fəaliyyət müddəti başa çatmışdır. Bu münasibətlə Daxili İşlər Nazirinin müavini-Daxili Qoşunların Komandanı general-major Şahin Məmmədov heyətə görüşmüştür.

Türkəyəli zabitləri səmimi salamlayan general-major Ş.Məmmədov xidməti eza-miyyətini başa vurmış, qoşunların hərbi hissələrində çalışmış 9 nəfərdən ibarət müəllim heyətine göstərdikləri köməkliyə görə minnətdarlığını bildirmişdir.

Cənab Komandan Ümummilli Lider Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə 1997-ci il oktyabrın 31-də Türkiye Respublikası hökuməti ilə Azərbaycan Respublikası hökuməti arasında imzalanmış protokoldan danışaraq, iki qurum arasındaki six əsgəri qar-dashlıq münasibətlərinin günü-gündən dərin-ləşdini vurğulamışdır. Ulu Önder Heydər Əliyevin “Bir millet, iki dövlət” müraciət kələ-minə xatırladan Daxili Qoşunların Komandanı qardaş Türkiye Respublikasının Jandarm təşkilatının Azərbaycan Respublikası DİN-in Daxili Qoşunlarına təlim-tədris sahə-sində göstərdiyi köməkliyin bunun bariz nümunəsi olduğunu nəzəre çatdırılmışdır.

Türkəyəli müəllim heyəti onlara göstərilən diqqətə görə Daxili Qoşunların Komandanına öz dərin minnətdarlığını ifadə etmişdir. Xidməti fəaliyyət müddətində qardaş münasibətini hiss etdiklərini deyən heyət üzvləri Daxili Qoşunlara daima köməklik göstərməyə hazır olduqlarını bildirmişlər. Görüşün sonunda general-major Ş.Məmmədov Jandarm Qüvvələrinin zabitlərini “Fərman”la mükafatlandırmış və xatire şəkli çəkdirmişdir.

baş leytenant T.Əlizade

DAXİLİ QOŞUNLARDADA GƏNC ƏSGƏRLƏR ÜÇÜN HƏRTƏRƏFLİ ŞƏRAİT YARADILMIŞDIR

İyulun 20-də Daxili İşlər Nazirinin müavini - Daxili Qoşunların Komandanı general-major Şahin Məmmədov “N” sayılı hərbi hissədə gənc əsgərlərin valideynləri ilə görüşmüşdür.

Daxili Qoşunlarda hərbi xidmət, şəxsi heyət üçün yaradılmış şəraitin haqqında ümumi məlumatın verilməsi və valideynləri maraqlandıran sualların cavablandırılması məqsədilə keçirilən görüşdə general-major Ş.Məmmədov əvvəlcə ordu quruculuğundakı inkişafdan bəhs etmiş, dövlət tərəfindən hərbi qulluqçulara göstərilən diqqət və qayğıdan danışmışdır: “Bu gün Daxili İşlər Nazirinin Daxili Qoşunlarının maddi-texniki, sosial təminatı üzrə mühüm işlər görülmüşdür. Şəxsi heyətinin sosial-məsələşərit şəraitinin yaxşılaşdırılması məqsədilə müsər standartlara cavab verən yaşayış komplekslərinin, yeni hərbi şəhərciliklərin, əsgər kazarmalarının tikilib istifadəye verilməsi Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin hərbi qulluqçulara göstərdiyi diqqət və qayığının neticəsidir.”

Sonra gənc əsgərlərin valideynlərinə Daxili Qoşunların qarşısında duran vezifələr barədə məlumat verilmiş, valideynlərin xidmətə bağlı verdikləri sualların cavablandırılmış, onların arzu və isteklərinin yerinə yetirilməsi istiqamətində konkret göstərişlər verilmiş, icrası mümkün olan məsələlər isə yerindəcə həllini tapmışdır.

mayor R.Sarıyev

“VƏTƏNİ QORUMAQDAN ŞƏRƏFLİ HEÇ NƏ OLA BİLMƏZ!”

Bu fikri Daxili Qoşunların Komandanı gənc əsgərlərlə görüşü zamanı səsləndirmişdir

İyul ayının 19-da Daxili İşlər Nazirinin müavini - Daxili Qoşunların Komandanı general-major Şahin Məmmədov “N” sayılı hərbi hissədə xidmətə yeni qəbul olunan gənc əsgərlərə görüşmişdir. Cənab Komandan Daxili Qoşunların qarşısında duran vəzifələr haqda geniş məlumat vermiş, xidmətə məsuliyyətə yanaşmağı tövsiyə etmiş, onların mösiət şəraiti, sağlamlığı, qidalanmanın keyfiyyəti ilə maraqlanmışdır.

Respublikamızda həyata keçirilən sosial-iqtisadi inkişafdan danışan general-major Ş.Məmmədov DİN-in Daxili Qoşunlarının formallaşmasında, yüksək döyük hazırlığına getirilmişsində Ümummilli Lider Heydər Əliyevin çox böyük əməyinin olduğunu vurğulamışdır. Qeyd etmişdir ki, qarşıya çıxan qəfəli tapşırıqları böyük peşəkarlıqla yerine yetiren Daxili Qoşunlar hər zaman Ulu Öndərin xüsusi diqqət və qayğısını hiss etmişdir: “Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyev çıxışlarında Daxili Qoşunlar haqqında müsbət fikirlər söylemişdir. Qoşunları göstərilən ali diqqət və qayğı bu gün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyev tərəfindən davam etdirilməkdədir. Ölkə Prezidenti hər dəfə Daxili Qoşunların hərbi hissələrində olarkən əsgərlər üçün yaradılmış hərətəflə şəraitdə məmənən olduğunu bildirmiş və hərbi qulluqçularımızın döyük hazırlığını, xidməti-döyük fəaliyyətini yüksək qiymətləndirmişdir”.

Qoşunların qarşısında duran vəzifələr barədə əsgərləri məlumat-landıran general-major Ş.Məmmə-

dov bildirmişdir ki, Daxili Qoşunların vəzifələri 8 fevral 1994-cü il tarixli “Daxili Qoşunların statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmişdir: “Bu qanuna uyğun olaraq, Daxili Qoşunlar ona həvələ olunmuş vəzifələri yerine yetirmekle şəxsiyyətin, cəmiyyətin və dövlətin mənafeyini, vətəndaşların Konstitusiya hüquqlarını və azadlıqlarını cinayətkar və digər hüquqazidd qəsdlərdən qoruyur”.

Cənab Komandan Daxili Qoşunlarda xidmetin yüksək səviyyəde qurulmasına, ölkədə bərəqrar olan əmin-amanlıqdan və sabitlikdən de danışmışdır: “Ölkəmizdə insanların normal yaşaması üçün hər cür şərait yaradılmalıdır. Sabitlik hökm sürür. Azərbaycan iqtisadi inkişaf tempine görə qabaqcıl ölkələrin sırasında dayanır. Ona görə də ölkəmizin hər qarış torpağının qədrini bilməli, onun müdafiəsi naməne canımızdan belə keşməyə hazır olmalıdır”.

Sonra general-major Ş.Məmmədov qoşunlarda xidmət edən hərbi qulluqçuların yüksək peşə hazırlığını malik olmasının vacibliyini gənc əsgərlərin diqqətinə çatdırmışdır: “Daxili Qoşunlarda xidmət edən hər bir əsgər yüksək peşə hazırlığına malik olmalı, Vətəne, dövləte sadıqlik nümayişi etdirməlidir. Bunun üçün ne lazımdır? Hər sənətinin incəliklərini öyrənməli, təhkim olunmuş silahın taktiki-texniki xüsusiyyətlərini mükəmməl bilməli, ondan istifadə qaydalarını bacarmaq lazımdır. Bununla yanaşı, əsgər birinci növbədə özünə qəti şəkildə inanmalı, yüksək intizam və döyük ruhuna malik olmalıdır”.

“Gənc əsgər Şahmar Rəfil 2014-cü ildə Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetini fərqlənmə diplomu ilə bitirib. Hazırda qoşunların 67987 sayılı hərbi hissəsində gənc əsgərlər üçün təşkil olunmuş tədris bölgüsündə xidmət edir. Daxili Qoşunlarda xidmət etdiyi üçün qurur duyduğunu deyən Şahmarın qoşunlarımıza barədə fikirlərini sizə təqdim edirik:

Gənc əsgər:

“DAXİLİ QOŞUNLARDA XİDMƏT ETDİYİMƏ GÖRƏ QURUR DUYURAM”

“Daxili Qoşunlarda xidmətə başladığım ilk günlərdən məndə ordumuz barədə xoş təessürat yarandı. Hərbi hissəmizdə gənc əsgərlər üçün sağlam mühit yaradılıb. Komandirlərimiz tek sira təlimini deyil, vətənpərvərlik hissələrini də bizlərə aşayırlar. Vaxtaşırı bizimlə Daxili Qoşunların keçidiyi şərəflə yoldan söhbet açılır, vətənpərvərlik mövzusunda söhbetlər edilir.

Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin vətənpərvərlik haqqında dediyi fikirlər hər birimiz üçün örnəkdir. Ulu Öndər deyirdi: “Hər bir insan vətənpərvər olmalıdır. Vətənpərvərlik sadəcə ordunda xidmət etmək deyil, Vətənə sadıq olmaq, Vətəni sevmək, torpağa bağlı olmaq – budur vətənpərvərlik!”.

Daxili Qoşunlarda xidmet etmekdən qurur his-

si keçirdiklərini söyləyen gənc əsgər Ş.Rəfil bu günler ərzində qoşunlar barədə kifayət qədər məlumatlı olduğunu bildirdi: “Daxili Qoşunlar düşmən qarşısından bir addım belə geri çəkilməyən Şahin Abbasov, Fərhad Yusifov, Yalçın Qəhrəmanov, Siyavuş Rüstəmov, Maqsud Daşdiyev, Elpərəst Hüseynov, Mahir Hümətov kimi Azərbaycanın azadlığı uğrunda canından keçmiş, şəhidlik zirvəsinə yüksəlmış idilər yetişdirib. Eyni zamanda Daxili Qoşunlar hər zaman respublikamızın daxilində ictimai asayışın və əmin-amanlığın keşiyində dayanıb. Biz əsgərlər də vəzifə borcumuzu yerine yetirməyə, o cümlədən Vətənimizin azadlığı uğrunda canımızdan keçməyə hazırlıq!”

Gənc əsgər Ş.Rəfilinin timsalında bütün gənc əsgərlərimizə xidməti fəaliyyətlərində ugurlar diləyirik. İnanırıq ki, gənclərimiz “Azərbaycan əsgəri” adını daim yüksək zirvələre qaldıraraq, Vətənimizə ləyaqətlə xidmət edəcəklər.

baş leytenant Anar Əhmədov, 67987 sayılı hərbi hissənin zabiti

16077 SAYLI HƏRBİ HİSSƏ YARIŞIN QALİBİ OLDU

Şəxsi birinciliyi isə çavuş Elzamin Cəfərli qazandı

saylı hərbi hissənin komandanlığı və Təlim Mərkəzinin şəxsi heyəti nəzərdə tutulmuş tədbirlərin tam və keyfiyyətə-

icrasının təmin olunmasına üzərələrinə düşmüş vəzifə borclarını layiqincə yerine yetirmişlər.

Şəxsi birincilik üzrə yarışın nəti-

irimiqyaslı birgə əməliyyat-taktiki təlimləri zamanı öz təsdiqini tapmışdır.

Qarşıya qoyulmuş tapşırıqların tam və dəqiqliklə yerinə yetirildiyi təlimdə fərqlənən hərbi qulluqçular Respublika Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyev tərefindən mükafatlandırılmışlar.

Daxili Qoşunların iki hərbi qulluqçusu - çavuş Elşən Əliməm-mədov (99713 sayılı hərbi hissə) və çavuş Elnur Zuliyev (67987 sayılı hərbi hissə) də Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı tərefindən “Qiymətli hədiyyə” ilə mükafatlandırılmışlar.

Xidmət dövründə üzərələrinə düşən tapşırıqların öhdəsindən layiqcincə gəlmiş hər iki hərbi qulluqçumuz barədə bir qədər etraflı məlumat vermək istərdik.

HƏRBİ QULLUQÇULARIMIZ BUNDAN SONRA DA ALİ BAŞ KOMANDANIN ETİMADINI DOĞRULDACAQLARINA SÖZ VERDİLƏR

major R.Sarıyev

Böyük qurur və iftخار hissə keçirdiyini deyən Elşən bu şərəflə anı heç vaxt unutmayıacaqını və ona göstərilən etimadı daim qoruyub saxlayacağım bildirdi.

Çavuş Elşən Əliməm-mədov 1988-ci il sentyabrın 9-da Saatlı rayonunun Sarıcalar kəndində dünyaya göz açıb. 2006-2008-ci illərdə Daxili Qoşunların 12565 sayılı hərbi hissəsində müddətli həqiqi hərbi xidmət keçib. 2011-ci ilin avqust ayından 99713 sayılı hərbi hissədə müdəddət artıq qulluq edən həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusunu kimi xidmətini davam etdirir. Döyük hərbi qulluqçusunu kimi xidmətini davam etdirir. 2012-ci ilin iyul ayınadək Daxili Qoşunların 67987 sayılı hərbi hissəsində müddətli həqiqi hərbi xidmət keçib. Ele həmin ilden müddədən artıq qulluq edən həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusunu kimi xidmətini davam etdirir. Yarımqrup komandiri olan çavuş E.Zuliyev xidmət etdiyi dövrde bilik və bacarığına, nümunəvi xidmətinə, həmçinin yüksək ni-

çavuş E.Zuliyev isə 1992-ci il dekabrın 26-da Qax rayonunda anadan olub. Orta təhsiliini başa vurduqdan sonra 2011-ci ilin yanvar ayından 2012-ci ilin iyul ayınadək Daxili Qoşunların 67987 sayılı hərbi hissəsində müddətli həqiqi hərbi xidmət keçib. Ele həmin ilden müddədən artıq qulluq edən həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusunu kimi xidmətini davam etdirir. Yarımqrup komandiri olan çavuş E.Zuliyev xidmət etdiyi dövrde bilik və bacarığına, nümunəvi xidmətinə, həmçinin yüksək ni-

çavuş E.Zuliyev isə 1992-ci il dekabrın 26-da Qax rayonunda anadan olub. Orta təhsiliini başa vurduqdan sonra 2011-ci ilin yanvar ayından 2012-ci ilin iyul ayınadək Daxili Qoşunların 67987 sayılı hərbi hissəsində müddətli həqiqi hərbi xidmət keçib. Ele həmin ilden müddədən artıq qulluq edən həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusunu kimi xidmətini davam etdirir. Yarımqrup komandiri olan çavuş E.Zuliyev xidmət etdiyi dövrde bilik və bacarığına, nümunəvi xidmətinə, həmçinin yüksək ni-

çavuş E.Zuliyev isə 1992-ci il dekabrın 26-da Qax rayonunda anadan olub. Orta təhsiliini başa vurduqdan sonra 2011-ci ilin yanvar ayından 2012-ci ilin iyul ayınadək Daxili Qoşunların 67987 sayılı hərbi hissəsində müddətli həqiqi hərbi xidmət keçib. Ele həmin ilden müddədən artıq qulluq edən həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusunu kimi xidmətini davam etdirir. Yarımqrup komandiri olan çavuş E.Zuliyev xidmət etdiyi dövrde bilik və bacarığına, nümunəvi xidmətinə, həmçinin yüksək ni-

çavuş E.Zuliyev isə 1992-ci il dekabrın 26-da Qax rayonunda anadan olub. Orta təhsiliini başa vurduqdan sonra 2011-ci ilin yanvar ayından 2012-ci ilin iyul ayınadək Daxili Qoşunların 67987 sayılı hərbi hissəsində müddətli həqiqi hərbi xidmət keçib. Ele həmin ilden müddədən artıq qulluq edən həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusunu kimi xidmətini davam etdirir. Yarımqrup komandiri olan çavuş E.Zuliyev xidmət etdiyi dövrde bilik və bacarığına, nümunəvi xidmətinə, həmçinin yüksək ni-

çavuş E.Zuliyev isə 1992-ci il dekabrın 26-da Qax rayonunda anadan olub. Orta təhsiliini başa vurduqdan sonra 2011-ci ilin yanvar ayından 2012-ci ilin iyul ayınadək Daxili Qoşunların 67987 sayılı hərbi hissəsində müddətli həqiqi hərbi xidmət keçib. Ele həmin ilden müddədən artıq qulluq edən həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusunu kimi xidmətini davam etdirir. Yarımqrup komandiri olan çavuş E.Zuliyev xidmət etdiyi dövrde bilik və bacarığına, nümunəvi xidmətinə, həmçinin yüksək ni-

çavuş E.Zuliyev isə 1992-ci il dekabrın 26-da Qax rayonunda anadan olub. Orta təhsiliini başa vurduqdan sonra 2011-ci ilin yanvar ayından 2012-ci ilin iyul ayınadək Daxili Qoşunların 67987 sayılı hərbi hissəsində müddətli həqiqi hərbi xidmət keçib. Ele həmin ilden müddədən artıq qulluq edən həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusunu kimi xidmətini davam etdirir. Yarımqrup komandiri olan çavuş E.Zuliyev xidmət etdiyi dövrde bilik və bacarığına, nümunəvi xidmətinə, həmçinin yüksək ni-

çavuş E.Zuliyev isə 1992-ci il dekabrın 26-da Qax rayonunda anadan olub. Orta təhsiliini başa vurduqdan sonra 2011-ci ilin yanvar ayından 2012-ci ilin iyul ayınadək Daxili Qoşunların 67987 sayılı hərbi hissəsində müddətli həqiqi hərbi xidmət keçib. Ele həmin ilden müddədən artıq qulluq edən həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusunu kimi xidmətini davam etdirir. Yarımqrup komandiri olan çavuş E.Zuliyev xidmət etdiyi dövrde bilik və bacarığına, nümunəvi xidmətinə, həmçinin yüksək ni-

çavuş E.Zuliyev isə 1992-ci il dekabrın 26-da Qax rayonunda anadan olub. Orta təhsiliini başa vurduqdan sonra 2011-ci ilin yanvar ayından 2012-ci ilin iyul ayınadək Daxili Qoşunların 67987 sayılı hərbi hissəsində müddətli həqiqi hərbi xidmət keçib. Ele həmin ilden müddədən artıq qulluq edən həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusunu kimi xidmətini davam etdirir. Yarımqrup komandiri olan çavuş E.Zuliyev xidmət etdiyi dövrde bilik və bacarığına, nümunəvi xidmətinə, həmçinin yüksək ni-

çavuş E.Zuliyev isə 1992-ci il dekabrın 26-da Qax rayonunda anadan olub. Orta təhsiliini başa vurduqdan sonra 2011-ci ilin yanvar ayından 2012-ci ilin iyul ayınadək Daxili Qoşunların 67987 sayılı hərbi hissəsində müddətli həqiqi hərbi xidmət keçib. Ele həmin ilden müddədən artıq qulluq edən həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusunu kimi xidmətini davam etdirir. Yarımqrup komandiri olan çavuş E.Zuliyev xidmət etdiyi dövrde bilik və bacarığına, nümunəvi xidmətinə, həmçinin yüksək ni-

çavuş E.Zuliyev isə 1992-ci il dekabrın 26-da Qax rayonunda anadan olub. Orta təhsiliini başa vurduqdan sonra 2011-ci ilin yanvar ayından 2012-ci ilin iyul ayınadək Daxili Qoşunların 67987 sayılı hərbi hissəsində müddətli həqiqi hərbi xidmət keçib. Ele həmin ilden müddədən artıq qulluq edən həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusunu kimi xidmətini davam etdirir. Yarımqrup komandiri olan çavuş E.Zuliyev xidmət etdiyi dövrde bilik və bacarığına, nümunəvi xidmətinə, həmçinin yüksək ni-

ç

31 iyul 2014-cü il

ƏSGƏR**3**

Vətən əcdadlarımızın əmanətidir. Tarix boyu fədai oğullar onun uğrunda can verib, qan töküb, hər bir məşəqqətə düzüb. Bu müqəddəs torpağı bugünkü nəsillər üçün qoruyub saxlaya bilmış mərd babalarımızın hansı sınaqlardan keçdiyini təsəvvür etmək çətin deyil. Əsrlərlə yurdumuza göz dikən yaşıları, yadellilərin sayi-hesabı bilinməyib. Məməkətimiz müxtəlif tarixi dövrlərdə qanlı savaş meydانına çəvrilib. Bəli, olmazın iztirablar, səngiməyən sarsıntılar, qurbanlar tələb edən mübarizələr xalqımızın taleyiñə yazılıb. Bütün bunlar Vətənimizin keşməkəşli və şərəflə tarixe malik olduğunu göstərir. Bu yerdə dahi Səmed Vurğunun unudulmaz misraları yada düşür:

*Bilinmeyir yaşın sənin,
Nələr çəkmis başın sənin...*

Xalqımız fədakarlıq göstərərək bugünkü müstəqil dövlətimizin qurulmasınaqdaçox çətin bir yolu qət edə bilib. Müstəqillik dövründə də təlatümlərdən keçmişik. Əlbətə, müstəqilliyimiz ifti-xarımızdır. Onun qədrini bilmeliyik. Bu gün qarşımızda iki mühüm vəzifə dayanır: *milli müstəqilliyimizi qoruyub saxlamaq və respublikamızın ərazi bütövlüyünü bərpa etmək.*

Torpaqlarımızın bir qisminin düşmən tapdağında olması qürurumuza toxunur. Mənliyimiz, təfəkkürümüz bu realliga ışyan edir. Dərk edirik ki, o torpaqları geri almasaq, heç vaxt özümüzü bağışlamarıq, gələcək nəsillərin tərəfindən də bizi heç nə qurtara bilmez.

Sinəsi yaralı Vətən torpağı... Neçə neçə şəhidin qanı axmış yurdarımız,

obalarımız düşmənlə təmas xəttinin o təyində qalib. 20 il bundan önce döyük səngərləri olmuş indiki təmas xəttində o odlu-əlovlu günlərin izləri, nişanları var. Əslində, təmas xətti ifadesi diplomatiya üçündür. Bu gün atəşkəs şəraitində düşmənlə üzbəüz dayanmış hərbçilərimizin nəzərində döyük səngərləri öz mahiyyətini dəyişməyib və dəyişməyəcək de...

Bu gün də, 20 il bundan qabaq döyüklerin getdiyi günlərdəki kimi, mərd oğullarını səngərlərdə şəhid olur və yaralanır. Uca şəhidlik zirvəsinə gedən yolun başlanğıcı Vətən səngərləridir. Təessüf ki, bu gün bəzi həmvətənlərimiz bəs səngərlərən uzaqlarda, yad ölkələrdə, başqa amallar naminə "şəhid olmağa" gedirlər. Onlar özlərinin cihad döyükçüləri adlandırırlar. Halbuki, bizim üçün cihad ünvanı işgal olunmuş Qarabağımızdır. Cihad döyüyü iş-

galçılarla qarşı aparılmalıdır. Cihad anlayışını təhrif etmək böyük günahdır. Qarabağda və ətraf ərazilərimizdə ölüm-dırırmavaşının getdiyi günlərdə adları məlum o müsselman ölkələrindən bizimlə çiyin-ciyyinə vuruşmağa kim gəlmişdi? Harada idi onda cihad carçılıları! Əger müəyyən istisnalar var idisə də, bunun maddi qarşılığı olub. Döyükçü kimi Vətənəne gerək olmasına baxmayaq, ayrı-ayrı gənc-lərimizin din pərdəsi altında qurbət ellərde güdəzə getməsi ilə barışa bilmərik. Dövlətimiz bu məsələdə öz principial mövqeyini ortaya qoyur və lazımi tədbirlər görür. Ancaq ictimaiyyət də öz qəti sözünü deməlidir. Ailelərimizdə oğulları Vətən üçün əsgər kimi yetişdirmek lazımdır. Necə ki, Qarabağda döyüşmüş və şəhid olmuş oğullarımız bəle yetişdirilmişdi.

Xalqımız şəhidləri həmişə ehtiramla xatırlayır. Şəhidlər xalqın yadlaşında heç zaman unudulmur. Bir xalqın mərdliyini, döyükşəkəlini, azadlıq əzminin, torpağına bağlılığını və düşmənə müqavimət potensialını qıymətləndirərkən onu şəhidlik salnaməsi tədqi olunur. Şəhidlik hər bir xalqın yenilməzlik simvoludur, onun mənəviyyatının bünövrəsində dayanan faktorlardan biridir. Tarix boyu şəhidlik və

vətənpərvərlik bir-birinə qırılmaz telərlə bağlı olub.

Şəhid sözü tariximizin sovet dövründə müəyyən qədər kölgədə qalmışdı. Bu sözə ancaq ədəbiyyatımızda, tarixi mənbələrdə rast gelirdik. 1990-cı ilin 20 Yanvar faciası zamanı azadlığımız uğrunda əliyalın ölümə atılan cəsur oğul və qızlarımıza haqlı olaraq "şəhid" adını verdik. Həmin vaxtdan bu söz ümumxalq dilində layiq olduğu yerini yenidən tutdu. Sonra ərazi bütövlüyüümüz uğrunda erməni işgalçılara qarşı döyüşlər başladı və ölkəmizin hər bir bölgəsində Şəhidlər Xiyabanı yarandı...

Şəhidlər bə həyatda şərəfi yaşamaq örnəyi, düşməndən qisas almaq vəsiyyəti, ailələrini bize əmanət qoyub getdilər. Döyük xatirələrimdə neçəneçə şəhidin gözlərim öündə həyata veda anları, ölümə sine gərdiyi məqamlar yaşayır və ömrümüzün sonundakı yayasaqdır. Onların sıfet cizgileri, bəzilərinin son anda deyibildiyi sözler, cansız bədənləri üzərində döyükçü yoldaşlarının göz yaşları, sinesi mermi və güllələrdən dəlik-delik olmuş torpaqdan havaya qarışan barit qoxusu, şəhidlərin və yaralıların daşındığı xərəklərdə qan lekəsi hafizəmədə dərin iz buraxıb. Biz bu mühərribədə yurd yerlərimizle yanaşı, say-seçmə,

el-oba dayağı olan oğullarımızı da itirdik. Məhz bu oğullar düşməni geri oturtmaq, dinc əhalinin düşmənin əlinə keçməməsi üçün son nəfəsə, son damla qanadək vuruşmuşlar. Onlar olmasa idi, bu gün mühərribə haqqında danışmağa belkə də sözümüz olmazdı...

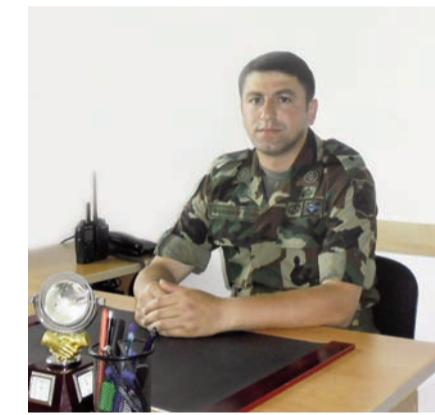
Mən ümid edirəm ki, narahat şəhid ruhları rahatlıq tapacaq. Biz şəhidlərin əbədiyyətə qovuşduğu yurdlarını işaldan azad edəcəyik. Buna inam yaradan çox ciddi əsaslar var. İldən-ilə dəha da güclənən dövlətimiz və ordu-muz tarixi ədaləti bərpa etmək mis-siyasını uğurla yerine yetirəcək. Bu məqsədə çatmaqdə şəhid qanı axan torpaqımızdan güc alacaqı.

Yazımı döyükçü-səair Elxan Xəzərin "Ölməzlik" şeirində bir bəndlə bitirirəm:

*O, qola güc verdi, başqası dile,
Odlu silahını götürdü ələ.
Düşmenin izini öz qanı ile
Torpağın üstündən sildi şəhidlər.*

Allah şəhidlərimizə rəhmət eləsin!

Yalçın Abbasov,
Daxili Qoşunların Veteranlar
Şurasının katibi

XİDMƏTƏ MƏSULİYYƏTLƏ YANAŞILARSA...

Baş gizir Müşfiq Məhərrəmov artıq 20 ilə yaxındır ki, Daxili Qoşunların sıralarındadır. Hər zaman öz işini sevərək icra edən avtomobil yarımqrupunun komandiri döyük hazırlığının qorunub saxlanmasında əlindən gələn əsirgəmir. Onun xidməti hər zaman yüksək qiyamətləndirilmiş və ötən illər ərzində dəfələrlə mükafatlara layiq görülmüşdür.

O əlavə etdi ki, avtomobilərə müəyyən olunmuş vaxtlarda texniki xidmət göstərilməlidir. Belə ki, nəqliyyat vasitələrinin istifadəyə daim hazırlığını, hərəkətin təhlükəsizliyini təmin etmək məqsədilə vaxtında əvvəl sıradan çıxmış, köhnəlmis, dağılmış hissə və mexanizmlər dəyişdirilməli, nasazlıq və simmlər aradan qaldırılmalıdır. Hərbi hissədə sürücü heyətinin peşə

Baş gizir M.Məhərrəmov qarşıya qoyulmuş tapşırıqların vaxtında yerinə yetirilməsindən avtomobilərin daima saz vəziyyətdə saxlanılmasına vacib amil olduğunu bildirdi: "Avtomobilərin hissə və mexanizmlərinin yoxlanılması, onlara texniki qulluğun göstərilməsi daima diqqətə saxlanılır. Eyni zamanda taktiki-texniki xüsusiyyətləri şəxsi heyət tərəfindən diqqətə öyrənilir və sürücülərlə müvafiq mövzular üzrə praktik məşğələlər keçirilir".

gizir X.Tağıyeva

MİNA ZƏRƏRSİZLƏŞDİRİLMİŞDİR

İyul ayının 17-de Cəlilabad RPS-dən Daxili Qoşunların Baş İdarəsinə Cəlilabad şəhərinin M.Hüseynzadə küçəsində 1 (bir) ədəd "TM-62 M" markalı tank əleyhinə minanın təpiləsi barədə məlumat

daxil olmuşdur.

Daxili Qoşunlar Komandanının 1-ci müavini-Qerargah reisiinin müvafiq gətəriş ilə Mühəndis və Kimya xidmətinin reisi VİE baş leytenant İlkin Yoldaşovun rəhbərliyi altında mühəndis-istehkam manqasının şəxsi heyəti "Heyacan" signali ilə təyin olunmuş yerə göndərilmişdir.

Hadişə yerinə baxış zamanı 1 (bir) ədəd "TM-62 M" markalı tank əleyhinə mina döyüşə yararsız vəziyyətdə aşkar olunmuşdur. Partlama təhlükəsi olduğundan mina təhlükəsiz əraziyə aparılaraq partlatma üsulu ilə məhv edilmişdir.

Mətbuat xidməti

1987-ci il mart ayının 13-də Tərtər rayonunun Səhəbad kəndində anadan olub. Doğulub boyra-başa çatlığı kənddə təhsil alan Sahib orta məktəbi bitirdikdən sonra, 2005-ci ilin iyul ayında həqiqi hərbi xidmətə çağırılıb. Hərbi xidmətini Daxili Qoşunların 99713 sayılı hərbi hissəsində keçib. 2006-ci ilin oktyabr ayından isə elə həmin hərbi hissənin xüsusi təyinatlı dəstəsində müddədən artıq xidmət edən həqiqi herbi

xidmət hərbi qulluqçu kimi xidməti davam etdirib. 2008-2010-cu illərdə Daxili Qoşunların Orta İxtisas Herbi Məktəbində təhsil alıb və "leytenant" hərbi rütbəsinə yiyələnib. O, əvvəlcə taqım komandiri, daha sonra isə

16077 sayılı hərbi hissənin dəstəsində qrup komandiri vəzifələrində çalışıb. 2013-cü ildə isə 16075 sayılı hərbi hissədə dəste komandırının müavini-Qərərgah rəisi vəzifəsinə təyin olunub.

Döyük hazırlığının yüksək səviyyə qorunub saxlanılmasının daimi diqqət mərkəzində olduğunu bildirən baş leytenant S.İbrahimov bunun üçün praktiki atışların, fiziki hazırlıq təlimlərinin, döyük və xüsusi hazırlıq məşğələrinin keyfiyyətli keçirilməsinə çox böyük önem verdiklərini qeyd etdi. O, həmin təlimlərin həftəlik məşğələ cədvəllərinə uyğun olaraq təşkil olundugunu söylədi: "Şəxsi həyatda keçirilən təlimlərdə yüksək peşəkarlıq nümayiş etdirir, hər zaman fərqlənməyə çalışır. Bir sözə, yüksək mənəvi-psixoloji və döyük hazırlığına malik olan dəstə qarşısına qoyulmuş bütün tapşırıqları tam daeqqliklə yerine yetirməyə həsrdir".

gizir X.Tağıyeva

Vətənpərvər şeirlər...

QARABAĞIM-AZƏRBAYCANIM!

Mayisə Əsədullaqızı

"Qızıl qələm" mükafatçısı, Ağ Musa Nağıyev adına Milli Dəyərlərin Qorunması təşkilatının Fəxri jurnalisti, "Əsrin ziyalısı-iliñ şairisi" fəxri diplom təltifçisi, İctimaiyyət və təhsil" ictimai-siyasi hüquq qəzetinin təsisçi və baş redaktoru şairə-publisist Mayisə Əsədullaqızının Vətənə, xalqa, dövlətə, torpağa bağlılığı tərənnüm edən şeirləri əsgərlərin də ürəyinə yol tapıb. Müəllif redak-siyamızı göndərdiyi şeirlərində vətənpərvərlik hissə aşılıyan fikirləri qələmə alaraq, şəxsi heyəti Ana Vətənimiz Azərbaycanı sevməyə, onu qorumağa səsləyir. Xanım şairənin şeirlərindən bir neçəsinə təqdim edirik:

YURDUMUN

Cavanşirələr yetiribdi, bu torpaq, Mubarizdi hər döyüşdə, üzü aq, Önderlərin yolu bize bir çraq, Gelin, bu yollarda, birləkde olaq. Yükselir sedası her gün ordumun, Həzisi var, Mehdiyi var yurdumun! Dərəsinə, dağına qələb aşıqdı, Cizgilər zəngindi, qarışıqdı, Əcmisi, Səttarı yaraşıqdı, Kənlüm bu gözəlliyo sarısqıdı, Məhsətidi pak amalı arzumun, Natavani, Nigari var yurdumun! Düşmənərin ağlın lərzəyə salan, Xalqın yaddaşında şərəfa qalan, Sinesində Vətənə sevgi yanarı, Ələmdən qorxayıb, torpağın anan, Ürəyimde on imanlı andım, Mubarizi, Ramili var, yurdumun! İrəvan, Göyçədi, ümidi yerimdi, Dəmirqapı Dərbənd öz Vətənimdi, Təbriz, Borçalıdı, doğma elimdi, Bakı, Naxçıvandi, qası yurdumun, Ucalıb göylərə başı yurdumun, Qızıldı, yaqutdu daşı yurdumun!

QARABAĞIM-AZƏRBAYCANIM!

Qarabağ kədərim, Qarabağ şanım, Həm dərdim, sevincim, toyum - nişanım, O gözəl gülüstan, cahi-cələlim, Tanrıının verdii dövlətim, canım, Bütöv bir adın var-Azərbaycanım! Şilqət gözəl teki, xəff ayazı, Kəlməm də bəs etmir, bilməm nə yazım?! Tarixləri görmüş kamanım-sazım,

Şəhid qanı hopmuş qara torpağım, Gözü intizada can, Qarabağım! Torpağımdan gəlir zərif sorağım, Sən mənim həm şeirləm, həm də ki, ağım, Bir seher gələcək şad-xürrəm çağım, İlan qurulacaq xoşbəxt növraqım, Gözəllik Kəbəsi ay Qarabağım!

ŞƏHİD ÖLÜMSÜZLÜYÜ

Şəhid verdi torpağımız, alışdı yandı bağımız, Od tutdu Qarabağımız, yazıldı qara baxımız... Qara gəldi baharımız, Xəzan oldu gülüstən-ləlezərimiz! İlahi, bu nə zülümdu? Torpaq üstə gülü üçün fəda gedən bülbülməndə! Ədalətə doğru gedən haqq yolumdu, Qopub sinəmdən ayrılan sağ qolumdu! Ətimdən, qanımdan olan öz canımı, vərliyim! Bu itkini, bu əzabi lap dərindən duymaq üçün, gərk mütəq, Mənim kimi bir ananın oğlu dayansın düşmənlə özəbzər temas xəttində! Qumbara əlində, avtomat çınynnədə!!! Heç qəder ki, millətim var, Yetirəcək ər igidlər... Düşmənərlə göz-gözə dayanacaq, Murdar nəfsini yaracaq! Kainat durduqca yurdum yaşayacaq, Qərinə adlayacaq, Tərpaqlarım qayıdacaq! Düşmənin doymayan göz dağlanacaq!!! Yurdumuza gələn yolu bağlanacaq! Gözdən axan o yaşlarsa xəber verir anaların dözümdündən, Ölüm öz də utandı şəhidlərin ölümsüzlüyündən!!!

BİZİM ŞÜAR:

**"MÖHKƏM HƏRBİ İNTİZAM,
TƏLİMDƏ VƏ XİDMƏTDƏ YÜKSƏK
NAILİYYƏTLƏR UĞRUNDΑ!"**

UNUTMA!

1813-1828-ci illərə qədər Azərbaycanın ərazisi təxminən 410 min kv.km idi. İki dövlət arasında bağlanmış müqavilə əsasında bu ərazilərdən 280 min kv. km İranın, 130 min kv.km isə Rusyanın əsarəti altına düşdü. 1918-ci ildə Çar Rusiyası dağıldıqdan sonra Azərbaycan torpaqlarından 9 min kv.km-lük əraziyə malik İrəvan xanlığı Ermənistana, 7 min kv.km-lük əraziyə qərar tutan Dərbənd xanlığı isə bolşevik Rusiyasına verildi.

1918-1920-ci illərə cəmi 23 ay yaşayan Azərbaycan Demokratik Respublikasının ərazisi 114 min kv.km olub.

Bolşevik Rusiyasının qoşunlarının 1920-ci ilin 28 aprelində ADR-i işğal etməsindən sonra ərazilərimizin bölünməsi bu şəkildə davam etdirildi:

Zəngəzur, Dərəleyaz və Dilcan (cəmi 10,9 min kv.km ərazi) Ermənistana, Borçalı mahali (cəmi 9,5 min kv.km ərazi) Gürcüstana verildi.

Azərbaycan torpaqlarının qonşularımıza bağışlanması SSRİ dövründə de Moskvanın diqəsi ilə davam etmişdi. Bu illərdə Göyçə mahalı və Naxçıvandan 9 yaşayış məntəqəsi, Qazaxdan 50 kv.km-lük ərazi, Cəbrayıllı qazasından Nüvədi, Ernəzir və Tuğud kəndləri, 40 kv.km-lük meşə sahəsi, Tovuz rayonunun 7,6 kv.km-lük əraziyi ermənilərə verilmişdir.

1988-1993-cü illərə ərazisi 86,6 min kv.km olan Azərbaycanın aşağıdakı əraziləri işğal altına düşməsdür: Dağlıq Qarabağ (Şuşa, Xankəndi, Xocalı, Əsgeran, Xocavənd, Ağdərə, Hadrət) cəmi 4400 kv.km idi.

Şuşa şəhəri	- (289 kv.km)	- 8.05.1992
Laçın rayonu	- (1835 kv.km)	- 17.05.1992
Kəlbəcər rayonu	- (1936 kv.km)	- 2.04.1993
Ağdam rayonu	- (1094 kv.km)	- 23.07.1993
Cəbrayıllı rayonu	- (1050 kv.km)	- 18.08.1993
Füzuli rayonu	- (1386 kv.km)	- 23.08.1993
Qubadlı rayonu	- (802 kv.km)	- 31.08.1993
Zəngilan rayonu	- (707 kv.km)	- 29.10.1993

BUNU BİLMƏK VACİBDİR

Kondisionerdən düzgün istifadə etməkdə yaranan fəsadlar

Araşdırma səbut edib ki, kondisionerlər yuxarı tənəffüs yollarında, ağıcyərlərde bir sıra ağır fəsadlara, hətta sətəlcəmə sebəb ola bilər. Ona görə də kondisionerdən düzgün şəkildə istifadə olunmalıdır.

Istifadəçilərin ilk növbədə riyet etməli olduğu qayda kondisionerin dərəcəsinə bayırda hava temperaturuna uyğunlaşdırmaqdır. Bundan başqa, kondisioneri müyyən fasılələrlə və tədricin derecəsini artırmaqla işlətmək lazıdır. Məsələn, 40 derecə isti havadan 20 derecə soyuqluqlu olan otağa daxil olmaq insan səhəhtində ciddi fəsad yarada bilər. Kondisionerin verdiyi hava bayırda hava ile uzlaşmalıdır. Bu zaman bedən otaqdakı temperaturda daha yaxşı adaptasiya olara bilir. Kondisioner işləyən otaqda çöldəki havanın arasında temperaturun 3-5 derecə ferqi olmalıdır. Uzun müddət 18 derecəyə qədər soyudulmuş otaqda olmaq nəfəs çatışmazlığı, qrip, burun qanaması hallarının baş verməsinə sebəb ola bilər. Bu otaqdan isti havaya çıxmak isə daha təhlükəlidir.

Mütəxəssislər kondisioner işləyən otağın havasını tez-tez deyişirməyi məsləhət görürler. Əks təqdirdə otaqda bakteriyaların ve tozların toplanması, ki, neticədə nəfəs çatışmazlığı, asma, allergik qrip və s. xəstəliklər tövərir.

Kondisionerler allergik fəsadlara da sebəb olur. Bu fəsadlar uşaqlarda da mühəşihə olunsa da, en çox 50 yaşdan yuxarı olan insanlara və sıqaret çəkməyənlərə təsir edir. "Vətəniyasi pnevmoniyası" adlandırdıqdan sonra xəstəliklərə kif qatlari və bəzi bakteriyalar sebəb olur. Xəstəlik özünü 4-6 saat sonra qızdırma, baş ağrıları, halsızlıq, göbələk infeksiyası ilə göstərir. Daha sonra öskürək, bələğm, nefes darlığı, sinədə sixişmə hissi kimi ağıcyərlərə aid əlamətlər ortaya çıxır. Qızdırma yüksəkliyi ilə berabər ürkən döyüntüsü de artır.

Məsələ istifadə edilən kondisioner bronxit, sətəlcəm, sinuzit, tənəffüs yolu, bəzi əzələ xəstəliklərinə, göz, beyin və badamçıq iltihibinə sebəb olur. Üz kondisioner havasıyla çox temas etse, üz iflici yaşana bilər. Buna görə soyuq hava üz və döş qəfəsi ilə əməkdaşlıqla olmamalıdır.

Bir sözlə, kondisionerdən düzgün istifadə bu xəstəliklərin qarşısını almağa kömək edəcək. Kondisioner xəstəliyinə yaxa - landığınızdan şübhələnsəniz, mütləq həkimə müraciət edin.

Şəxsi heyətin sağlamlığının qorunması və hərbî hissələrdə epidemioloji salamatlığın təmin edilməsində yoluxucu xəstəliklərin immunoprofilaktikası mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Yoluxucu xəstəliklərin immunoprofilaktikasıprofilaktik peyvəndlər vasitəsilə yoluxucu xəstəliklərin qarşısının alınması, yayılmışının məhdudlaşdırılması və ya lağv edilməsidir. Profilaktik peyvəndlər - yoluxucu xəstəliklərə qarşı spesifik immunitetin yaradılması üçün insan organizmına tibbi immunobioloji preparatların (vakınlər, immunoqlobulinlər) yeridiləməsidir.

Qoşunlarda peyvəndlər planlı və epidemik göstərişlər görə müyyən edilir. Planlı peyvəndlər (difteriya və tetanus əleyhinə) təqvim üzrə gənc əsgərlərin qəbulu zamanı aparılır, epidemik göstərişlər görə isə - epidemioloji vəziyyət nəzərə alınmaqla həyata keçirilir.

Peyvənd ediləcək şəxsi heyət həkim tərəfindən yoxlanılır. Bu zaman əvvellər vurulmuş peyvəndlər, dərman preparatları, ərzaq məhsullarına qarşı allergiya reaksiyalarının tipləri, keçirilmiş xəstəliklərə dair anamnəstik məlumatlar diqqətlə öyrənilməlidir. Həmçinin, şəxsi heyət arasında peyvəndlərin qoruyucu əhəmiyyəti barədə izahat işləri aparılmalıdır.

Peyvəndin aparılmasına tibbi eks-göstərişlər daimi və müvəqqəti olur. Keskin respirator infeksiyalar, hər hansı keskin

PEYVƏND İŞİNİN TƏŞKİLİ

yoluxucu xəstəlik dövründə müvəqqəti tibbi eks-göstərişlər olur. Daimi tibbi eks-göstərişlər - stenokardiya və infarktdan sonrakı vəziyyət, hipertoniya xəstəliyi, qaraciyərin üzvi zədələnmələri, bronxial astma, qan sistemi xəstəlikləri, əvvəlki peyvəndləmədə müşahidə olunan allergik reaksiya, vaksinin tərkibində olan antibiotiklərə həssaslıq və digər xəstəliklər aiddir. Təcrübə göstərir ki, peyvəndin aparılması zamanı əsgərlər arasında əsasən müvəqqəti tibbi eks-göstərişlər olur.

Bütün profilaktik peyvəndlər yalnız tibb məntəqələrində və müalicə - profilaktika müəssisələrində təşkil olunur. Hərb hissədə peyvəndləmə tibb xidməti reisinin tətib etdiyi layihə əsasında komandirin emri ilə təyin olunmuş qrafik üzrə həkimlər və ya onların müşahidəsi altında təcrübəli fieldşer və tibb bacarıcları tərəfindən həyata keçirilir.

Vaksinası zamanı (xüsusilə ilkin peyvənd aparılan zaman) tibb işçisi anafilaktik şokun baş vermesi təhlükəsini daim nəzərətində saxlamalı, şokun erkən eləmətlərini və şok baş verdiğə təxirəsalınmaz tibbi yardımın göstərilməsini bilməlidir. Peyvənd aparılan hər bir tibb məntəqəsində anafilaktik şok əleyhinə lazımi dərman preparatları olmalıdır.

Peyvənd aparılan otaq, alətlər üçün

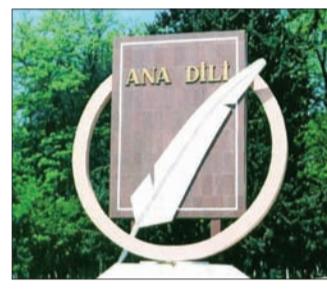
masa, döşəmə sabunu su ilə yuyulmalı və dezinfeksiya edici mehlullarla silinməlidir. Tibbi alətlər qoyulan masanın üstüne steril mələfə sərilməlidir.

Hərb qulluqçuların effektiv immunlaşdırılmasının vacib şərtlərindən biri peyvənd materiallarının düzgün saxlanılmasıdır. Vaksin və onun həlli dəlikcisi +20C - +80C temperaturda saxlanılmalıdır.

Peyvəndləmənin əvvəlində hər bir vaksin seriyası 40-50 hərb qulluqçuda yoxlanılır və alınan nəticələr qiymətləndirilir. Immunlaşdırılmadan sonra onların 7%-də orta və güclü reaksiyalar müyyən edildikdə vaksinin həmin şəxsin istifadəsi dayandırılır. Peyvəndlənmiş hər bir şəxs 60 dəqiqə ərzində tibbi müşahidədə olmalıdır. Bu müddətde həmin şəxsədə anafilaktik şok əlamətləri təzahür etdikdə şok əleyhinə tədbirlər aparılır.

Əsgərlərin tibb kitabçalarına vaksinın vurulma tarixi, preparatın adı, dozasi, seri-yası, yerdilme üsulu, eləcə də postvaksinal reaksiya qeyd olunur.

**DQBİ-nin Tibb xidmətində
Sanitar-epidemiologiya
dəstəsinin rəisi - baş sanitar həkim
t/x polkovnik - leytenant A.Musayev**

**1 AVQUST AZƏRBAYCAN ƏLİFBASI
VƏ AZƏRBAYCAN DİLİ GÜNÜDÜR**

1 avqust ölkəmizdə ən eəz gün lərden biri kimi qeyd olunur. Çünkü milli varlığımızın əsas atributlarından olan Ana dilimizlə bağlıdır. Dil millətin siması səciyyələndirən amillərden biri, onun milli sərvətidir. Millətin dilinin dövlət dili statusuna yüksəlməsi isə tarixi hadisə, milli dövlətçilik tarixinin qızıl sehifəsidir.

Bu məqam millətin millət olaraq təsdiqidir. Çünkü dilin dövlət dili statusuna yüksəlməsi millətin öz təleyinə sahibliyinin, dövlət qurmaq və qorumaq qüdrətinin, eyni zamanda dilinin zənginliyinə sübütudur.

Bu gün Azərbaycan dilinin dövlət statuslu diller arasında olmasına görə bu dilin mənəvi dirilik atributuna çevrilmesi yolda böyük fedakarlıqlar göstərmiş. Ümummilli Lider Heydər Əliyevə minnətdar olmaliyiq. Ulu Önder milli-mənəvi dəyərlərimizin ən qiymətli və bir millət kimi milli varlığımızın rəmzi olan Azərbaycan dilinin saflaşdırılması və inkişafı istiqamətində çox mühüm addımlar atıb. Ölkəmizdə Azərbaycan dilinin hərtərəfi inkişafı, işlek dilərəq təqdiməsi, beynəlxalq münasibətlər sistemine yol tapması Ana dilimizin gözəl biliciliyi, mahir natiq Ulu Önder Heydər Əliyevin dilin qorunmasına yönələn düşünləmiş siyasetinin neticesidir.

Azərbaycan SSR-in 1978-ci il Konstitusiyasında Azərbaycan

**KƏSFİYYAT PEYKİMİZ
ORBİTƏ ÇIXARILDI**

Kosmik müdafiə güclənir

Fransanın "Airbus Defence and Space" şirkəti Azərbaycanın "Azerkosmos" ASC üçün aşağı orbitli peyk buraxılıb. Bu bərədə Azərbaycan dilinin hərtərəfi inkişafı, işlek dilərəq təqdiməsi, beynəlxalq münasibətlər sistemine yol tapması Ana dilimizin gözəl biliciliyi, mahir natiq Ulu Önder Heydər Əliyevi xalqımıza və onun dilinə tükənməz məhəbbətinin, qayğısının parlaq nümunələrindən biridir. Bu ənənələri ölkə Prezidenti İlham Əliyev uğurla davam etdirməkdədir. Dövlət başçısının müxtəlif vaxtlarda imzaladığı "Azərbaycan dilində latin qrafikası ilə kütləvi neşrlərin həyata keçirilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununun qəbul edilməsi Azərbaycan dilinin dövlət dili kimi işlədilməsi, onun təbliği, qorunması və inkişaf etdirilməsi istiqamətində daha bir addımdır. Bu sənəd Ümummilli Lider Heydər Əliyev xalqımıza və onun dilinə tükənməz məhəbbətinin, qayğısının parlaq nümunələrindən biridir. Bu ənənələri ölkə Prezidenti İlham Əliyev uğurla davam etdirməkdədir. Dövlət başçısının müxtəlif vaxtlarda imzaladığı "Azərbaycan dilində latin qrafikası ilə kütləvi neşrlərin həyata keçirilməsi haqqında" və "Azərbaycan Milli ensiklopediyasının hazırlanması haqqında" Sərəncamları və bu istiqamətə görən digər dilimizin inkişafına böyük qayğının təzahürüdür.

Məlumatda görə, "SPOT-7" yerin məsafədən zondlanması peyki orbitə iyunun 30-da çıxarıllıb. Nazirin sözlərinə görə, hazırda peykin idarəe edilməsinin "Azerkosmos" ASC verilməsi ilə bağlı danışqlar aparılır.

"Airbus Defence and Space" şirkətinin yaydığı məlumatə görə, bu peyk real vaxt rejimində yüksək dəqiqəliklə və keyfiyyətli görüntü əldə etmək imkanı verəcək.

"Airbus Defence and Space" şirkətinin Müdafiə, Kosmik Kommunikasiya, Kəşfiyyat və Təhlükəsizlik rəhbər Evert Dudokun sözlərinə görə, bu optik peyk tərefindən təqdim olunan xidmətlər TerraSAR-X və Tandem-X radar peyklərinin imkanları ilə genişləndirilir.

Peyk ən azı 10 il idmət üçün nəzərdə tutulur.

"FORMULA-1" AZƏRBAYCANDA

Yarışların ölkəmizdə 2016-ci ilde keçiriləcəyi dəqiqləşib

"Formula-1" yarışlarının "Qran-pri" mərhələlərindən birinin Azərbaycanda 2016-ci ilde keçiriləcəyi dəqiqləşib.

Məşhur "Forbes" jurnalının məlumatına görə, bu barədə "Formula-1" yarışlarının rəhbəri Bernard Ekklistoun bildirib.

B.Ekklistoun deyib ki, "Qran-pri" mərhələlərindən biri Azərbaycanda 2015-ci ilde keçiriləcədi, yarışların sayı həmin mövsümündə 20-dən çox olacaqdı: "Bu isə təqvimin hədədindən artıq uzanmasına getirib çıxarıcaqdı.